

در رسد مجیب از امام صادق علیه السلام

اصول فقه (بحث چهارم - اصول عملیه)

بررسی ادله استصحاب (۴)

جلسه ۴۵۶

استاد شفیعی

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

خلاصه بحث گذشته

عمده دلیل بر حجیت استصحاب، اخبار است.

اشکال: اخبار دال بر استصحاب، خبر واحد و مفید ظن است؟

جواب: اولاً: حجیت خبر واحد، ثابت است؛ دواماً: این اخبار به حد استفاضه رسیده.

متن صحیحه مشتمل بر دو سوال بود.

یک: آیا خفقه موجب بطلان وضو می شود؟ امام علیه السلام فرمود: زمانی وضو باطل می شود که گوش و چشم

و قلب بخوابند.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

سوال اول

سوال از شبهه‌ی مفهومی‌ی حکمیه است، بخاطر شناخت سعده‌ی موضوع نوم، یعنی راوی می خواهد

معنای نوم ناقض وضو را بداند؛ زیرا شکی نیست که مقصود، معنای لغوی نیست؛ بلکه غرض، سوال از

شمول نوم ناقض وضو است بر یک خفقه و دو خفقه.

نوم ناقض

امام علیه السلام در مقام تحدید و تعریف نوم ناقض می فرماید:

ImamSadiq.tv

نوم ناقض، نومی است که در آن چشم و قلب و گوش با هم بخوابند.

اما در موردی که فقط چشم خواب است و قلب و اذن بیدارند، موجب نقض وضو نمی شود.

موضوع اصول عملیه

غرض اصلی از اصول عملیه، بیان حکم در شبهات حکمیّه است که مکلف نسبت به آن دچار تحیر شده است؛ نه شبهات موضوعیه و طرح شبهات موضوعیه در علم اصول، از باب استطراد است.

وَأَمَّا السُّؤَالُ الثَّانِي

شکی نیست که سوال راوی از شبهه‌ی موضوعیه به قرینه‌ی جواب است.

اگر مراد سائل استفهام از مرتبه‌ی دیگری از نوم باشد، سزاوار بود امام علیه السلام تعریف دیگری را برای نوم ناقض ذکر کنند؛ پس محرز می‌شود که سوال از شبهه حکمیّه نبوده.